

605

Broj: 01-02/1-335/25 SK/AGO
Sarajevo, 10.02.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA KANTONA
SARAJEVO

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
14-02-2025

Klasifikaciona oznaka	Fed. broj
01	04
	55454-35-146

n/r gđin Elvedin Okerić, predsjedavajući
n/r gđa Elza Gaković, zastupnica
n/r gđa Mersiha Mehmedagić, zastupnica

124

PREDMET: Odgovor na zastupnički inicijativu, dostavlja se-

Poštovani,

Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike je putem Skupštine Kantona Sarajevo, aktom broj: 01-04-55454-35/24 od 27.01.2025. godine, dostavljena poslanička inicijativa koju su, između ostalih, ovom Ministarstvu uputile Elza Gaković i Mersiha Mehmedagić, poslanice u Skupštini Kantona Sarajevo.

S tim u vezi, sa aspekta nadležnosti Federalnog ministarstva rada i socijalne politike ističemo kako Zakon o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/16, 89/18, 44/22 i 39/24), reguliše pravo roditelja djeteta sa težim smetnjama u razvoju, na način da je članom 69. stav 1. pomenutog zakona propisano da jedan od roditelja djeteta sa težim smetnjama u razvoju (teže hendikepiranog djeteta), ima pravo da radi polovinu punog radnog vremena, u slučaju da se radi o samohranom roditelju ili da su oba roditelja zaposlena, pod uvjetom da dijete nije smješteno u ustanovu socijalno – zdravstvenog zbrinjavanja, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove.

Zakon o radu, u smislu propisanih uslova za ostvarivanje navedenog prava, ne propisuje postotak invaliditeta koji bi kod djeteta trebao postojati, već se koristi termin "teže smetnje u razvoju", odnosno "teži hendikep", kako se ne bi izvršilo ograničavanje isključivo na djecu koja imaju utvrđen postotak invaliditeta od 100%, na način kako se to predlaže predmetnom inicijativom. Naime, na osnovu trenutne definicije iz Zakona o radu, dopušta se mogućnost da navedeno pravo ostvare i roditelji djece kod kojih postoje teže smetnje u razvoju i kod kojih postoji potreba za pružanjem dodatne pomoći druge osobe, u ovom slučaju roditelja, ali kod kojih je utvrđen stepen invaliditeta u postotku manjem od 100%.

Nadalje, termin dijete u smislu pomenute zakonske odredbe određuje srodstvo, te se ne može tumačiti u smislu propisa koji određuju godine života do kojih se lice smatra djetetom. Ovo iz razloga što je cilj odredbe člana 69. Zakona o radu posebna zaštita radnika, kao i djeteta sa težim smetnjama u razvoju koje zahtjevaju stalnu i pojačanu brigu i pomoć roditelja. Shodno navedenom, pravo roditelja na rad sa polovinom radnog vremena iz člana 69. Zakona o radu nije ograničeno godinama života djeteta, već mogućnost ostvarivanja i korištenja ovog prava postoji sve dok postoje uslovi propisani pomenutom zakonskom odredbom. S tim u vezi, podržavamo predmetnu inicijativu da se u kantonalnim propisima, kojim je predviđeno pravo na naknadu plaće

za dio radnog vremena u kojem roditelj ne radi, izvrši izmjena na način da ostvarivanje pomenutog prava ne bude uslovljeno godinama života djeteta. Također, podržavamo da se u smislu ostvarivanja prava na naknadu plaće, kantonalni propis uskladi sa Zakonom o radu, na način da pomenuto pravo može ostvariti jedan od roditelja djeteta, a ne samo majka.

Kada je u pitanju pravo na plaću i naknadu plaće za vrijeme ostvarivanja prava na rad sa polovinom radnog vremena, ističemo da je članom 69. stav 2. Zakona o radu propisano da roditelju, koji koristi pravo iz stava 1. pomenute odredbe, pripada pravo na naknadu plaće, u skladu sa zakonom. Imajući u vidu da u smislu odredbe člana 75. Zakona o radu, radnik ostvaruje pravo na plaću za obavljene rad, to radnik koji koristi pomenuto pravo ostvaruje pravo na plaću kod poslodavca za vrijeme u koje radi, dok mu za preostali dio radnog vremena pripada naknada plaće, u skladu sa zakonom. Naime, odredbom člana 81. st. 1. i 2. Zakona o radu propisano je da radnik ima pravo na naknadu plaće za period odsustvovanja sa rada iz opravdanih razloga predviđenih zakonom, propisom kantona, kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu, a da se period odsustvovanja sa rada za koji se naknada plaće isplaćuje na teret poslodavca utvrđuje zakonom, propisom kantona, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu. S tim u vezi, a imajući u vidu pomenutu odredbu člana 81. stav 2. Zakona o radu, mišljenja smo da se naknada plaće radnika, koji koristi pravo iz odredbe člana 69. stav 1. istog zakona, a koja se isplaćuje na teret poslodavca, pored posebnog zakona iz oblasti socijalne zaštite, može utvrditi i kolektivnim ugovorom, te pravilnikom o radu poslodavca ili ugovorom o radu. Ovo iz razloga što je odredbom člana 19. stav 2. Zakona o radu propisano da se kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu mogu utvrditi povoljnija prava od prava utvrđenih ovim zakonom. Dakle, i prema trenutnom zakonskom rješenju, postoji mogućnost da se naknada plaće za rad sa polovinom radnog vremena iz člana 69. Zakona o radu, isplaćuje na teret poslodavca, ukoliko je to predviđeno pravilnikom o radu poslodavca. Međutim, imajući u vidu da je prilikom definisanja zakonskih rješenja potrebno sagledati sve aspekte, kao i posljedice koje pojedino zakonsko rješenje ima na sve strane na koje se odnosi, mišljenja smo da ne bi bilo opravdano propisivanje obaveze prema kojoj bi se naknada plaće za dio radnog vremena u kojem radnik ne radi, isplaćivala na teret poslodavca. Ovo iz razloga što bi pomenuta naknada plaće prevashodno trebala biti regulisana kantonalnim propisima iz oblasti socijalne zaštite, te iz razloga što bi u tom slučaju poslodavac snosio troškove ne samo naknade plaće radnika za dio za koji ne radi, već i dodatne troškove kako bi osigurao da se poslovi obavljaju u punom radnom vremenu.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a